Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unu anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 222. Braşovŭ, Sâmbătă 8 (20) Octomvrie 1888.

Congresulŭ şi chiămarea lui.

(Articulŭ finalŭ).

Braşovŭ, 7 Octomvrie v.

Este învederatŭ, că congresulŭ naţionalŭ-bisericescŭ, în a căruia competinţă cade a duce şi conduce trebile bisericescĭ administrative, economice, şcolare şi fundaţionale, trebue sĕ procédă în activitatea sa pe temeiulŭ unorŭ principii tarĭ şi nerĕsturnabile.

Aceste principii ni-le indică şi discursulŭ de deschidere alŭ Escelenţiei Sale Metropolitului, rostitŭ la 1 Octomvre a. c., în care se accentuéză cu deosebire „conservarea, întărirea şi prosperarea bisericei“ şi se reclamă „combinarea mĕsurilorŭ ulterióre pentru perfecţionarea organismului bisericescŭ.“

Este vorba prin urmare de interesele de viaţă ale bisericei şi acestea nu se potŭ conserva, apĕra şi promova decâtŭ numai şi numai cultivândŭ religiositatea, moralitatea şi virtutea naţională în sînulŭ preoţimei şi a poporului credinciosŭ.

Căci înzadarŭ va lua hotărîrĭ congresulŭ, décă nu va fi cine sĕ le înţelégă, sĕ se pĕtrundă de ele şi sĕ le esecute cu sfinţeniă şi cu conscienţiositate.

N'ajunge ca archiereii noştri sĕ dea unora séu altora câte unŭ frumosŭ brêu roşu spre a face dintr'enşii apostolĭ adevĕraţĭ şi luptătorĭ desinteresaţĭ pentru binele obştescŭ. Dinpotrivă esperienţa durerósă din trecutŭ ne învaţă, că cei ce au alergatŭ după brêne roşii de multe-orĭ au fostŭ pĕtrunşĭ şi conduşĭ de tóte mai curêndŭ, decâtŭ de zelulŭ apostolicŭ pentru înaintarea bisericei şi pentru luminarea poporului credinciosŭ.

Nu-i destulŭ sĕ se ia în primire de către autorităţile superióre câte unu raportŭ frumosŭ scrisŭ despre mersulŭ afacerilorŭ bisericescĭ şi şcolare în cutare séu cutare comună, pentru ca sĕ fiă sigure, că se face progresŭ şi că scopulŭ sublimŭ alŭ bisericei este atinsŭ.

Nu suntŭ de ajunsŭ formele góle spre a ajunge scopurĭ aşa de marĭ şi dumneḑeescĭ, ci numai spiritulŭ este, care dă formelorŭ viéţă, numai elŭ póte sĕ înţelégă, sĕ pĕtrundă şi sĕ creeze, şi acestŭ spiritŭ este spiritulŭ apostolicŭ, spiritulŭ înţelegerei, alŭ înţelepciunii şi alŭ temerei de Dumneḑeu, e spiritulŭ ce légă inimă cu inimă şi le însufleţesce pentru fapte bune şi măreţe, este spiritulŭ de jertfire pentru totŭ ce e nobilŭ, folositorŭ şi frumosŭ, este spiritulŭ modestiei şi alŭ lăpĕdării de sine, pentru ca sĕ se pótă ajunge marea ţintă, este c'unŭ cuventŭ spiritulŭ conservării şi alŭ progresului naţionalŭ, care a încălḑitŭ în tóte timpurile sufletele măreţe ale apostolilorŭ bisericei române.

Căcĭ ḑice sf. evangeliă: „Aşa sĕ lumineze faptele vóstre înaintea ómenilorŭ, ca vĕḑêndu-le sĕ laude pe Tatălŭ celŭ cerescŭ.“

Acésta se referă în specialŭ la propagatorii cuvêntului lui Dumneḑeu. Faptele lorŭ sĕ aibă unŭ motorŭ sfântŭ şi acesta nu póte fi altulŭ, decâtŭ spiritulŭ de care amŭ vorbitŭ.

Representanţii bisericei au sfânta chiămare de a veghia, ca de lumina ochilorŭ lorŭ, ca sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică scădere în biserică acestŭ spiritŭ adevĕratŭ apostolicŭ.

De vorŭ cumpĕni ei însĕ faptele preoţilorŭ noştri şi de vorŭ esamina motivele, carĭ le-au datŭ nascere, la ce resultatŭ va ajunge în fórte multe casurĭ şi ce icónă va dobêndi congresulŭ despre cele ce se petrecŭ în sînulŭ bisericei?

In locŭ de spiritulŭ înţelegerei, alŭ dragostei frăţescĭ şi alŭ temerei de Dumneḑeu, va găsi spiritulŭ vrajbei, alŭ urei şi alŭ fărădelegilorŭ; în locŭ de spiritulŭ modestiei şi alŭ lăpĕdării de sine, va întêmpina spiritulŭ aroganţei şi alŭ îndĕrătniciei, alŭ egoismului şi alŭ vanităţii personale; în locŭ de spiritulŭ de jertfire va afla fórte de multeorĭ spiritulŭ mârşavŭ alŭ mamonei, alŭ simoniei şi alŭ corupţiunei.

Şi care este isvorulŭ primordialŭ, de unde rĕsarŭ tóte aceste rele în biserică, carĭ dărapănă religiositatea, moralitatea şi moravurile bune ale poporului?

Ilŭ vomŭ numi cu puţine cuvinte: acestŭ isvorŭ veninosŭ şi destructorŭ suntŭ *abusurile şi corupţiunile la alegerĭ.*

Este aşa în firea constituţiunilorŭ, ca tóte sĕ se încépă dela alegerĭ şi cu alegerile.

In cursulŭ celorŭ douĕḑecĭ de anĭ, de când esistă organisaţiunea constitutională a bisericei române gr. or., amŭ făcutŭ trista esperienţă, că alegerile în biserică şi luptele electorale, ce se încingŭ cu ocasiunea lorŭ, s'au apropiatŭ totŭ mai multŭ de nivelulŭ, pe care se află alegerile politice ale constituţionalismului ungurescŭ. Totŭ mai multŭ amŭ trebuitŭ sĕ vedemŭ, că şi în biserică se punŭ în practică la alegerile de tóte categoriile prea de multe orĭ aceleaşĭ mijlóce, carĭ nĭ-au amărîtŭ ḑilele şi ne-au otrăvitŭ poporulŭ pe têrêmulŭ politicŭ.

Vedemŭ şi în biserică lupte înverşunate şi partide pasionate nu numai la alegerile de deputaţĭ, ci şi când e vorba sĕ se întregéscă o parochiă, unŭ protopopiatŭ vacantŭ şi chiar şi la alegerile de învĕţătorĭ.

Cum se potrivesce cu scopulŭ sublimŭ şi dumneḑeescŭ alŭ bisericei deslănţuirea pasiunilorŭ celorŭ mai dejositóre la alegerĭ? Este óre biserica chiămată sĕ formeze arena pentru luptele de partidă, de ure şi de vrăşmăşii necurmate, şi nu este din contră chiămarea ei de a propaga pacea şi iubirea, adevĕrulŭ şi dreptatea?

Noi credemŭ, că în privinţa acésta nimenea nu va sta la îndoiélă, cu atâtŭ mai puţinŭ representanţii bisericei, carĭ trebue sĕ cunóscă tóte relele ce se ivescŭ cu ocasiunea alegerilorŭ.

Nu amŭ înregistratŭ numai odată în colónele acestei foi casurĭ când s'a constatatŭ, că la alegere de preotŭ etc. în comune rurale au învinsŭ seducţiunile, promisiunile, c'unŭ cuventŭ corupţiunea cu bĕuturĭ spirituóse şi cu mituirĭ de banĭ.

Dér ce-i mai durerosŭ, amŭ fostŭ siliţĭ sĕ constatămŭ, că nu s'a luatŭ nicĭ o mĕsură energică spre a face imposibile în viitorŭ asemenĭ fărădelegĭ. Şi trebue sĕ

FOILETONULŬ „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

(5)

NIŢĂ DRAGĂ.

Schiţă din vieţa unui muncitorŭ.

„Ea ḑice că'sŭ beatŭ,“ adause Niţă scurtŭ şi apoi tăcu, căcĭ îi era silă sĕ vorbéscă. Vecina îi dise şi lui „nópte bună“ şi se depărtă clătinândŭ din capŭ. Niţă nu rĕspunse nimicŭ, ci se adună covrigŭ ca sĕ mai alunge durerile.

Bietulŭ omŭ începù sĕ sgribure de frigŭ.

Chiva aduse unŭ ţolŭ şi'lŭ aruncà pe tată-sĕu, care când simţì se întórse érăşĭ de către buştenŭ, şi, cum se uita zăpăcitŭ, nu deosebì bine cine este.

„Vino în tindă taică, căcĭ acolea stai rĕu.“

„Nu potŭ,“ ḑise Niţă încetinelŭ, strînse ţolulŭ pe lângă sine şi tăcù, nu mai grăì nimicŭ.

Chiva fù mişcată. Intrà în casă şi sta mâhnită în inima ei şi nu dormì tótă nóptea, căcĭ în mai multe rêndurĭ eşì afară sĕ învălescă pe sĕrmanulŭ tată-sĕu.

IV.

Era Dumineca.

Sórele rĕsărise, dér în curtea lui Niţă nu ajunseseră raḑele lui dătătóre de căldură, pentru că în vecinĭ, în faţa sórelui, era o casă mai înaltă care împedeca raḑele, aşa că numai mai târḑiu ajungeau în curtea bĕtrânului hamalŭ.

Niţă se sculà. Se simţia puţinŭ mai desmetecitŭ ca erĭ, dér totuşĭ nu se afla pe deplinŭ bine. Eşì din curte, se spălà la vale, apoi încetŭ venindŭ acasă se şterse cu o basma ce o avea în şerparŭ. Merse în tindă, îşĭ scóse o cămaşă din ladă, îşĭ luà şpenţĕlulŭ celŭ nou şi cióreci curaţĭ şi încălţà nisce papucĭ, ce'i căpĕtase dela unŭ domnŭ. Avea câţĭ-va creiţarĭ în şerparŭ; plecà la bărberŭ şi se rase, şi era acum gata, îmbrăcatŭ cum nu fusese de multă vreme, aşa încâtŭ când eşì nevastă-sa din casă, sta sĕ nu-lŭ cunóscă.

Niţă era îmbrăcatŭ gata şi sta în mijloculŭ curţii şi nu scia ce are sĕ facă. Pănă una alta îşĭ făcù de lucru prin curte, când deodată audì tóca dela biserică, şi plinŭ de evlavie bietulŭ omŭ ridicà stânga încetinelŭ către cerŭ, ér cu drépta îşĭ făcù cruce şi dise cu graiu: „Dómne ajută'mĭ şi fă'mĭ parte sĕ esŭ sănĕtosŭ din iérnă; Dómne dă-mĭ putere sĕ potŭ munci şi dă-le norocŭ fetelorŭ şi băetului!“. Aşa se închinà Niţă şi isprăvindŭ închinarea plecà la biserică.

Nu fusese de multŭ la biserică.

Ómenii, carĭ îlŭ întâlniau pe drumŭ, îi grăiau felŭ de felŭ de vorbe. Unii ḑiceau sĕ nu între în biserică, căcĭ va cădea o icónă pe elŭ, alţii îi spuneau că nu va găsi biserica, fiindcă s'a mutatŭ de unde fusese, şi aşa mai departe, căcĭ gura ómenilorŭ cine altulŭ o póte astupa decâtŭ pămêntulŭ. Niţă ascultà vorbele ómenilorŭ, dér nu le luà în sémă, ci merse înainte, ajunse la biserică, făcù pe pragulŭ ei vr'o câteva mătănii şi intrà. Se simţea mângăiatŭ de totŭ că póte merge la altarŭ şi că se póte închina. Dădù câţĭva creiţarĭ preotului şi se aşedà şi elŭ acolo la o parte, ascultândŭ slujba dumneḑeéscă cu tótă smerenia.

Rĕmase la slujbă pănă la sfêrşitŭ, şi câtŭ a statŭ în biserică, într'una s'a rugatŭ lui Dumneḑeu, ca sĕ-'i dea putere. A luatŭ nafură şi s'a miruitŭ, şi astfelŭ plinŭ de mângăere şi parcă ceva mai cu tărie în sine a plecatŭ acasă.

Leica Păuna a băgatŭ de sémă, că bărbatu-seu a fostŭ la biserică, şi deastădată totŭ şĭ-a potolitŭ firea şi n'a mai tăbărîtŭ cu gura pe elŭ, lucru pe care îlŭ făcea ea de obiceiu şi pe care se ţinea în dreptŭ a'lŭ face. A avutŭ şi bietulŭ Niţă adĭ o di liniştită şi era mai veselŭ, deóre-ce i-se părea, că a făcutŭ o mare faptă cu mergerea lui la biserică, cu rugăciunea lui şi cu liturghia ce a dat'o părintelui. Simţia în sine o bucurie şi vedea parcă cum se vorŭ îndrepta lucrurile în casa lui, şi cum pe viitorŭ tóte au sĕ mérgă mai cu înlesnire.

Aşa gândea bietulŭ omŭ şi credinţa acésta îi făcea de totŭ bine. Începù sĕ se cugete mai cu dinadinsulŭ la érnă, căcĭ érna era câtŭ colea; a îngrijitŭ de lemne, câtŭ i-a fostŭ cu putinţă, şi mergea regulatŭ în cetate, de unde agonisea ceva parale.

Nu câştiga elŭ aşa de multŭ, dér totuşĭ agonisia atâtŭ câtŭ sĕ petecéscă haina traiului, spre a putea purta în spate nĕcazurile casei.

*

Tómna a ţinutŭ cam lungŭ, şi érna a fostŭ uşóră de totŭ.

mărturisimŭ, că nu cunóscemŭ casurĭ, ca cei culpabilĭ sĕ fi fostŭ pedepsițĭ în modŭ flagrantŭ și esemplarŭ. Din contră scimŭ casurĭ, că actele pentru corupțiunĭ la alegerĭ stau de multe orĭ cu anii neresolvate la consistoriu, spre celŭ mai mare scandalŭ și spre cea mai mare pagubă a credincioșilorŭ.

Totŭ cam așa mergŭ lucrurile și la alegerea și întregirea multorŭ protopopiate.

Se administréză protopopiate încă și astădĭ în contra regulamentelorŭ positive prin administratorĭ protopopescĭ și tóte reclamațiunile nu folosescŭ nimicŭ. Ba s'au întêmplatŭ casurĭ, că asemenĭ administratorĭ sunt susținuțĭ, deși întregŭ poporulŭ credinciosŭ îi cunósce ca ómenĭ imoralĭ.

La alegerea și întregirea comitetelorŭ parochiale reușescŭ adeseorĭ persóne, carĭ nu se bucură de renume bunŭ în parochiă, ci suntŭ ómenĭ pătațĭ. Asemenea reușescŭ ómenĭ imoralĭ de multe orĭ și la alegerile de deputațĭ!

Unde este controlulŭ față cu aceștĭ ómenĭ imoralĭ? Cum va puté unŭ colegiu, care are în sînulŭ sĕu astfelŭ de ómenĭ pătațĭ, sĕ stîrpéscă relele și imoralitatea din parochiă, din protopopiat și din diecesă? Cum se va puté perfecționa organismulŭ bisericei, cum se va susținé vada și autoritatea bisericei cu astfelŭ de individĭ? Nu este din contră celŭ mai mare periculŭ, ca poporulŭ sĕ se molipséscă în moravurile sale de esemplulŭ ce i-lŭ dau aceștĭ ómenĭ?

Și apoi cum stă cu libertatea alegerilorŭ? Când vorŭ înceta presiunile, intimidările și influințările directe și indirecte? Credŭ autoritățile nóstre bisericescĭ supreme, că este bine și folositorŭ pentru perfecțiunea organismului bisericei, ca sĕ se introducă mamelucismulŭ de pe terenulŭ politicŭ și în sînulŭ ei?

Deputații, carĭ vorŭ fi aleșĭ pe sprîncénă, fi-vorŭ în stare sĕ aibă independența părerilorŭ și convicțiunilorŭ lorŭ și sĕ le dea espresiune prin fapte? Puté-vorŭ esercita ei adevĕratulŭ controlŭ? Și décă nu, la ce trebue sĕ ne așteptămŭ în ceea ce privesce desvoltarea și prosperarea bisericei?

Dér tóte acestea scăderĭ și neajunsurĭ nu potŭ produce o influință așa de distrugĕtóre, câtŭ o produce convingerea, ce în multe locurĭ se lățesce în poporŭ, că autoritățile bisericescĭ nu păzescŭ sfințenia dreptății și a imparțialității în judecățile și decisiunile lorŭ.

Judecĕtoriile bisericescĭ, scaunele protopopescĭ, consistoriile din nenorocire încă nu șĭ-au câștigatŭ renumele de neinfluințate.

Strigă poporulŭ în gura mare și se vaită amarŭ, că cu causele matrimoniale și de divorțŭ se facŭ adeseorĭ abusurile cele mai marĭ și chiar speculațiunĭ, se amână cu anii, se ruinéză familiile materialicesce și moralicesce. Acéstŭ rĕu produce unulŭ și mai mare: se propagă indirectŭ demoralisarea și concubinatulŭ, c'unŭ cuvêntŭ ireligiositatea.

Judecățile în biserică, care se aducŭ de către persóne sfințite, arŭ trebuĭ sĕ fiă sfinte și basate numai pe dreptate în sensulŭ adevĕratŭ alŭ pravilei și alŭ canónelorŭ.

Congresulŭ e datorŭ sĕ se 'ngrijéscă, ca sĕ se reguleze odată competințele de tóte categoriile și sĕ nu mai esiste și sĕ nu se mai tolereze tocmelĭ.

Congresulŭ ar trebui sĕ țină sémă și de acea plângere a poporului, că a ajunsŭ acuma a nu se mai ceti în bisericĭ nicĭ pastorale archierescĭ, necum sĕ se țină pretutindenĭ cuvêntărĭ bisericescĭ corĕspundĕtóre spre luminarea lui de pe amvonŭ. Ar trebui sĕ aibă în vedere marea daună ce se resimte din causă că nu se facŭ în bisericĭ visitațiunĭ canonice și inspecțiunĭ școlare cum se cuvine.

Școlele au lipsă de manuale bune, scriitorii au lipsă de încuragiare. Până acum însĕ nicĭ unŭ bărbatŭ de școlă nu s'a încurajat, din contră s'au ținutŭ cu anii manuscriptele pe la consistorii; fără ca sĕ se censureze. Prea puținĭ preoțĭ s'au distinsŭ până acuma prin scrierile lorŭ. Nicĭ emulațiune nu se vede. Unde suntŭ clericii universitarĭ? Ce-au scrisŭ ei din sfera bisericéscă și școlară?

Congresulŭ, vrêndŭ sĕ se perfecționeze sistemulŭ constituționalŭ în biserică și sĕ prindă rădăcinĭ adâncĭ în poporŭ, trebue sĕ stăruiéscă ca sĕ se introducă fără amânare în tóte școlele nóstre primare și secundare și în cursurile de catichisațiă pentru adulțĭ studiulŭ catechismului constituționalŭ bisericescŭ. Cum va puté poporulŭ sĕ păzéscă constituția și sĕ se folosĕscă de ea, décă nu o cunósce?

Poporul nefiind instruit în spiritulŭ constituției și continuându-se stările destrăbălate mai susŭ amintite, nu vede congresulŭ periculŭ ce se nasce pentru poporŭ, că se rĕcesce cu totulŭ de constituțiă, și nu vede că dușmanulŭ bisericei nóstre și alŭ autonomiei ei pândesce și lucréză în ascunsŭ și pe față pentru surparea baselorŭ constituției, care îi este unŭ ghimpe în ochiu?

Eată așa credemŭ noi, că trebue sĕ-șĭ facă séma congresulŭ cu realitatea, cum cerŭ Esc. Sa Metropolitulŭ.

P. S. S. Metropolitulŭ mai adause în vorbirea sa inaugurală, că representanții bisericei „sĕ-șĭ dea sémă de realitate, însĕ liberĭ de orĭ-ce preocupațiune pentru lucrurĭ, *carĭ cadŭ afară de terenulŭ bisericescŭ*."

În privința acésta așteptămŭ, ca însușĭ capulŭ bisericei sĕ premérgă cu esemplu, ferindu-se în viitorŭ și ferindŭ și pe episcopii sĕi sufraganĭ de a fi trașĭ de valurile politicei în direcțiunĭ, carĭ cadŭ afară de terenulŭ bisericescŭ și carĭ numai la întărirea vadei bisericei nu potŭ contribui, precum cu durere ne-amŭ convinsŭ în ceștĭ dece anĭ din urmă.

Asemenea décă este sĕ se combată „curenturile fatale" și „pornirile stricăcióse", de carĭ vorbesce capulŭ bisericei, totŭ numai dela inițiativa Preasfinției Sale și dela esemplulŭ ce-lŭ va da în viitorŭ se póte aștepta delăturarea lorŭ totală, căcĭ adevĕratŭ că suntŭ certe și vrajbe în biserică, carĭ s'au străplântatŭ până în sînulŭ gremiului supremŭ.

Dér care părinte nu póte împăca pe fii sĕi, când în mâna lui stă de a le mulțămi așteptările drepte?

După tóte aceste le adresămŭ representanțilorŭ clerului și alŭ poporului din provincia metropolitană gr.-or. urările nóstre de bine, ca munca lorŭ sĕ fiă bogată și roditóre pentru conservarea, întărirea și prosperarea bisericei, și le dicemŭ:

Păzițĭ constituția ce vi s'a încredințatŭ vouĕ, lucrațĭ și stăruițĭ ca sĕ aducețĭ poporului credinciosŭ mângăiere și ajutorŭ în aceste dile de grea cercare, în schimbulŭ sacrificiilorŭ sale, și atuncĭ vețĭ puté striga cu apostolulŭ Pavelŭ: „Luptă bună ne-amŭ luptatŭ, curgerea amŭ plinitŭ și credința amŭ păzitŭ!".

Catolicii germanĭ și visita împĕratului Vilhelm în Vaticanŭ.

Pe când se discută fórte viu scirile sosite din Roma despre convorbirea ce a avut'o împĕratulŭ Vilhelm cu Papa, pressa ultramontană din Germania a ținutŭ o adunare în Colonia, în care d-lŭ Windthorst, conducĕtorulŭ partidei centrului, a dispusŭ ca deocamdată sĕ se păstreze tăcere asupra acestorŭ lucrurĭ. În vorbirea ce a ținut'o Windthorst, alŭ cărei firŭ conducĕtorŭ pornesce dela cuvintele: „Acum numai începe lupta!" conducĕtorulŭ centrului dise între altele:

„Ceea ce vréu sĕ mai amintescŭ cu câteva cuvinte, este *cestiunea școlelorŭ*. Acéstă cestiune am vĕdut'o de multŭ născêndu-se, și în Landshut și Düsseldorf deja am atrasŭ atențiunea în adunările catolicilorŭ, că *acéstă parte a luptei cultului* trebue încă cu deosebire tractată și că ea va aduce o *luptă, care probabilŭ că va fi mai acută și mai durabilă decâtŭ lupta prin care amŭ trecutŭ*."

Despre călĕtoria împĕratului la Roma dise Windthorst:

„....Episcopii noștri au spusŭ, ce credŭ ei că e necesarŭ pentru interesele sfântului părinte, pentru independența sa, și că ei consideră necesară acéstă independență... Sunt convinsŭ, că întêlnirea tînĕrului nostru împĕratŭ cu Sfântulŭ părinte va avé însemnătate istorică, deși nu se scie încă totŭ imediatŭ; morile lui Dumnedeu macină încetŭ. Avemŭ asigurarea împĕratului nostru, că elŭ protege drepturile tuturorŭ confesiunilorŭ. *Din aceste drepturĭ face parte pentru noi și independența supremului păstorŭ alŭ bisericei nóstre*".

Când Windthorst a vorbitŭ acestea, încă n'avea date autentice despre cele petrecute în Vaticanŭ.

Deodată cu vorbirea conducĕtorului centrului a venitŭ la ivélă și circulara electorală a Arhiepiscopului din Colonia, despre care am vorbitŭ. Dela 1874, când lupta cultului era în flóre, n'au mai apărutŭ astfelŭ de circulare din partea episcopilorŭ prusienĭ. Se pare decĭ, că circulara acésta va câștiga însemnătate politică-bisericéscă în lupta ce începe, de aceea reproducemŭ părțile principale din cuprinsulŭ ei:

„Influința, ce deputații esercită asupra desvoltării ordinei publice a statului, este fórte mare și însemnată nu

---

Nu-i vorbă, bogătanii, carĭ nu s'au pututŭ sănia și carĭ n'au pututŭ sĕ'șĭ petrécă la ghiață, diceau că érna a fostŭ plicticósă, diceau că astfelŭ de ernĭ sĕ nu le mai dea Dumnedeu, ér lui Niță Dragă îi părea bine, că a trecutŭ peste mare năcaz și că acum, când încolțescŭ firicelele de érbă, se află încă în viéță și că póte căpĕta câte ceva de lucru.

Era o primăvară frumósă.

Cósta Prundului icĭ-colea era verde, ér prin unele locurĭ rĕmăsese totŭ veștedă. Și cum este și petrișŭ pe acea Cóstă, ți-se părea că vedĭ unŭ covorŭ țĕsutŭ cu totŭ felulŭ de fire colorate. Sumedenie de băețĭ alergau în drépta și în stânga ca furnicile într'unŭ mușuroiu stricatŭ și neastêmpĕrațĭ unii fugiau cu smeele lorŭ pe carĭ le înălțaseră, alții se jucau în nasturĭ, în capre și în chipurĭ, așa încâtŭ vedeai cum viéța primăverei intrase în fiecare băiatŭ.

Niță Dragă nu s'a pututŭ opri de a nu merge și elŭ odată pe Cóstă.

Încetŭ-încetŭ se urcă sĕrmanulŭ ca și cum cine scie ce procopsélă l'ar fi așteptatŭ acolo. Așa e omulŭ năcăjitŭ, când primăvara dă viéță naturei se simte cutropitŭ de unŭ dorŭ de a se depărta din casă.

Îi și era urîtă casa, căcĭ în iérna acésta mai bine de șése săptĕmânĭ a zăcutŭ și acum fugea ca copiii sĕ iésă și elŭ la verdéță.

Fusese greu bolnavŭ.

Câtŭ a fostŭ bolnavŭ, leica Păuna nu l'a suferitŭ în casă la ea, ilŭ năcăjea într'una, că nu câștigă, că ea 'lŭ îngrijesce ca pe unŭ puiu de curcă, că décă nu va munci se va desbăra de lucru și alte multe de alde-astea îi arunca în obrazŭ leica Păuna slăbănogitului ei bărbatŭ. Când a vĕdutŭ bietulŭ, că prea se îngróșe ocările, s'a dusŭ la fie-sa cea măritată care, deși avea o casă de copii, ilŭ ținŭ la ea patru săptĕmânĭ întregĭ cu de tóte, ilŭ îngriji ca o adevĕrată fică, îșĭ trăgea dela gură și 'i da lui, fără sĕ dică vre-o vorbă rea pentru tóte câte suferise.

Suferise biata femee, căcĭ săracă era, dér nu se gândia la sĕrăcia ei, ci din contră muncea din greu ca sĕ facă ca tóte sĕ fiă bune.

După-ce se ridicase din patŭ, Niță Dragă începŭ sĕ mérgă la lucru, și séra când se întorcea, venea totŭ acasă la fiă-sa, și totŭ ei îi da ce câștigase.

A fostŭ odată, a fostŭ a doua óră, până a prinsŭ de veste leica Păuna.

„Șĭ-adecă cum Trino", grăi Păuna înfuriată într'o bună diminéță, „și adecă cum se muncéscă Niță pentru voi! Asta ar fi bună", îșĭ gătă vorba și se uită cruntŭ la fiă-sa.

Trina băgă mâna în buzunarŭ, scóse șése băncuțe, câtŭ îi dase tată-sĕu, i-le întinse mume-si și-i dise: „Ține, maică, atâtŭ a adusŭ taica în trei dile."

Leica Păuna luă banii, se înveseli la față ca o flóre după plóie, și 'șĭ chemă bărbatulŭ sĕ viă se dormă acasă, că nu se potrivesce ca sĕ cadă pe ușile străinilorŭ, căcĭ are trei fete nemăritate.

Niță vru sĕ vorbéscă ceva, dér tăcu. După ce a statŭ puținŭ locului, începŭ sĕ misce din umerĭ și grăi:

„Gândeam sĕ mai rĕmânŭ o séra la Trina, dér așa, nu sciu ce sĕ dicŭ.... la ea parcă e casa mai încăpĕtóre."

„Lasă Niță, sĕ n'ai grije, haida numai acasă, că s'orŭ face tóte bune."

Niță ascultă de nevastă, dădu mâna cu fiă-sa și plecă.

După ce făcu vr'o câți-va pașĭ, îșĭ întórse capulŭ și se uita cu jale și parcă ilŭ strîngea cineva de inimă așa de greu îi venea sĕ mérgă acasă. Îșĭ aduse aminte de Niculae și de Chiva, și într'unŭ târdiu plecă înainte lângă nevastă-sa!

„Tu Păuno", grăi Niță, „n'ar fi bine sĕ ne mutămŭ și sĕ stămŭ cu toții, cu Trina cu totŭ, într'o casă?"

Așa întrebă Dragă și în acéstă întrebare era pusă totă dragostea ce o avea elŭ pentru fiă-sa cea mare.

„Lasă Niță", grăi Păuna, „nu se cuvine; fetele décă se mărită nu mai suntŭ ale nóstre, ele au bărbații lorŭ, au copii și năcasurile lorŭ. Mergemŭ noi acasă și ne vedemŭ de treburĭ."

Trina, când rĕmase singură, oftă odată din greu și mulțămi lui Dumnedeu, că s'a făcutŭ tată-sĕu sănĕtosŭ. „De nu s'ar bolnăvi érășĭ" îi trecŭ prin minte și lacrimĭ se iviră în ochii ei. (Va urma.)

numai pentru statŭ, ci și pentru biserică. De aceea, iubițĭ arhidiecesanĭ, facețĭ consciențiosŭ usŭ de dreptulŭ vostru electoralŭ. Alegețĭ bărbațĭ, carĭ au simțŭ și zelŭ pentru dreptŭ și dreptate și pentru legea eternă a lui Dumnedeu, carĭ au pricepere pentru adevĕratele trebuințe ale poporului, inimă pentru sĕracĭ și părăsițĭ, carĭ suntŭ gata și în stare a înlătura nevoile sociale, iubescŭ patria și biserica; alegețĭ bărbațĭ creștinĭ, carĭ recunoscŭ religiunea și frica de Dumnedeu ca celŭ mai adêncŭ fundamentŭ și cea mai tare bastiónă a statului, carĭ suntŭ hotărîțĭ sĕ asigure caracterulŭ creștinŭ alŭ scólei și sĕ apere drepturile date de Domnulŭ și inalienabile ale bisericei; alegețĭ bărbațĭ hotărîțĭ și de caracterŭ, carĭ nu suntŭ accesibilĭ de considerațiunĭ false și de influințe, carĭ stau neclintițĭ în apĕrarea adevĕrului și a dreptului și carĭ suntŭ conscii de responsabilitatea lorŭ ca deputațĭ. Nu vĕ abținețĭ din cause ne'nsemnate dela alegerĭ, alegețĭ fără témă și fară considerațiă de persónă. In clerulŭ meu am încrederea, că nu numai la alegerĭ va lua parte, ci că și acolo, unde e necesarŭ, va lucra cu linisce și cu luare aminte, cu cuvêntulŭ și cu esemplu ca sĕ se alégă deputațĭ, carĭ se temŭ de Dumnedeu, onoréză pe regele, dau împĕratului ce este alŭ împĕratului, și lui Dumnedeu ce este alŭ lui Dumnedeu."

Cestiunea Macedoniei.

„Swoboda" din Sofia se ocupă din nou de cestiunea macedonénă, luândŭ de astădată posițiune contra presei austriace.

Pressa austriacă, dice fóia bulgară guvernamentală, ne învéță cu amenințările și cu sfaturile ei, că ce durerĭ au amicii noștri, și cei din Viena sĕ nu crédă, că noi nu le înțelegemŭ. Décă voescŭ sĕ dea Turciei sfatulŭ și acésta sĕ-lŭ urmeze, de a ocupa Rumelia orientală, poftéscă, calea'i este deschisă. Noi ne vomŭ apĕra; dér e sigurŭ că aceia, carĭ îi dau sfătulŭ, sĕ facă acésta, vorŭ fi cei dintêiu, carĭ vorŭ lua armele contra ei.

„Swoboda" sfătuesce pe Turcia sĕ se feréscă de astfelŭ de sfătuitorĭ și de intrige rusescĭ, carĭ voescŭ sĕ amâne cestiunea macedonénă numai până ce le va veni lorŭ la socotélă a o scormoni după planurile lorŭ, la care de multŭ lucréză consilierii Sultanului. se recunóscă, că Bulgaria e celŭ mai bunŭ prietinŭ alŭ Turciei și că'i sfătuesce pe Macedonenĭ a se feri de orĭ-ce actŭ de violență.

In acéstă privință „Pol. Corr." a primitŭ din Constantinopolŭ următórea scire surprindĕtóre:

In cercurile diplomatice din capitala Turciei se vorbesce despre o schimbare a atitudinei marelorŭ puterĭ față cu Bulgaria. Agenții diplomaticĭ din Sofia au se priméscă în curêndŭ instrucțiunĭ ca, fără a recunósce formalŭ pe principele Ferdinand, sĕ s'apropiă mai multŭ de elŭ, sĕ-lŭ visiteze, sĕ priméscă învitărĭ la palatŭ. Acéstă schimbare în atitudinea puterilorŭ ar fi pricinuită mai multŭ de imprejurarea, că Bulgaria ușorŭ ar puté fi împinsă la unŭ actŭ imprudentŭ în cestiunea macedonénă. E întrebare, décă Germania, Rusia și Francia îșĭ vorŭ schimba și ele atitudinea lorŭ, până acum nesimpatică Bulgarilorŭ.

Foile grecescĭ din Atena susținŭ, că Grecia are drepturĭ asupra Macedoniei, care niciodată n'a fostŭ țéră bulgară.

Unŭ nou conflictŭ franco-italianŭ.

Guvernulŭ francesŭ a dispusŭ de curêndŭ, ca școlele din Tunesia sĕ fiă supraveghiate de statŭ. Guvernulŭ italianŭ a ridicatŭ obiecțiunĭ în contra acestei disp sițiunĭ.

„Pol. Corr." a primitŭ în acéstă cestiune o corespondență din Parisŭ, în care se declară ca o mare erore, décă Italia voesce sĕ opună seriósă resistență și esecutării acestei disposițiunĭ. Adĭ nu mai merge a se provoca la capitulațiunĭ, deórece referințele politice și administrative suntŭ cu totulŭ altfelŭ de cum erau mai 'nainte. Inspecțiunea școlară o vorŭ esercita, de sine se 'nțelege, funcționarĭ francesĭ, și a li-se înterdice acestora intrarea în școlele italiane, ar fi nu numai unŭ actŭ de nepolitețĕ, ci și de împotrivire contra suveranității teritoriale, sub alŭ căreia scutŭ stau peste totŭ și școlele italiene și colonia. Dreptulŭ de supraveghiare asupra școlelorŭ nu i-se contestă Beiului de nicĭ o putere numai câtŭ în esercitarea lui nu trebue sĕ se trécă marginile competinței și acestei pretențiunĭ sĕ corĕspunde pe deplinŭ instrucțiunilorŭ date de ministrulŭ Goblet.

Atentatŭ contra împĕratului Wilhelm II.

Étă ce scrie „Münchener Neueste Nachrichten" în privința *atentatului proiectatŭ de nisce anarhiștĭ contra împĕratului Wilhelm II*, pe care atentatŭ de altmintrelea diarele devotate Prusienilorŭ caută pe câtŭ numai potŭ, ca sĕ-lŭ ascundă:

Cu patru dile înainte de sosirea împĕratului la Stuttgart, se descoperi, că vr'o doispredece anarchiștĭ din cei mai exaltațĭ au plecatŭ din Zürich și alte părțĭ ale Elveției, fără ca sĕ li se dea de urmă.

Poliția din Zürich însciință pe poliția din Berlinŭ, care trimise îndată câțĭva agențĭ la Stuttgart. Tótă gendarmeria vürtenbergesă a fostŭ concentrată și a făcutŭ gardă di și nópte dealungulŭ căii ferate pe unde trebuia sĕ trécă trenulŭ oficialŭ.

Pe totŭ percursulŭ stradelorŭ, dela gară și până la palatŭ, erau două rêndurĭ de soldațĭ. Ofițerii erau responsabilĭ de orĭce neorênduială s'ar fi produsŭ în secția lorŭ.

Inaintea cortegiului mergeau patru trăsurĭ cu 16 inspectorĭ.

Cu două ore înainte de plecarea Impĕratului o seriă de depeșĭ alarmante sosiră la palatŭ și la direcția poliției.

Se scia, că atentatulŭ trebuia sĕ se comită în apropiere de gara Villingen; poliția fiindŭ bine informată, a pusŭ mâna pe autorulŭ principalŭ alŭ complotului, unŭ anume Trappmann, de origine bavarezŭ.

Timpŭ de nouă dile, Trapmann a reușitŭ sĕ înșele poliția, care'lŭ căuta în tóte părțile.

Intr'o cutiă, poliția a descoperitŭ patru bombe cu dinamită, care sĕmĕnau a fi nisce cărțĭ legate. In una din aceste cutii erau 60 glónțe explosibile.

Când a fostŭ arestatŭ, Trapmann a disŭ celorŭ ce erau de față:

— M'ațĭ prinsŭ pe mine, însĕ sĕ scițĭ că nu scapă cânele de Impĕratŭ. La Coma îlŭ aștéptă alții.

Trapmann n'a făcutŭ nicĭ o mărturisire până acuma, cu tóte că i s'au făgăduitŭ 100,000 mărcĭ, décă va da amănunte asupra planului tovarășilorŭ lui.

SCIRILE DILEI.

„Kolozsvar" s'a supĕratŭ focŭ pe noi, din causă că pe Banffy-pașa l'am asiguratŭ, că poporulŭ românŭ nu va purta pintenĭ unguresci pe lângă tóte nisuințele lui de a maghiarisa numirile de locurĭ din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca. „Décă Banffy ar voi așa ceva, atuncĭ — dice „Kolozsvar" — n'ar avé decâtŭ sĕ cumpere o grămadă de *pintenĭ* și *s'ar afla destui Românĭ, carĭ i-ar primi* fără a se face nicĭ o presiune asupra lorŭ. Desideriu Banffy este unŭ ghimpe mare în ochii diarelorŭ românescĭ. Acestŭ bărbatŭ însĕ mai multŭ bine a făcutŭ în interesulŭ poporului românesc, decâtŭ întréga diaristică română. Elŭ apĕră fundațiunile școlare ale poporului, reguléză învĕțămêntulŭ și numai acum a dăruitŭ poporului unŭ gimnasiu frumosŭ, pentru a căruia esistență lui are sĕ-i mulțuméscă în prima liniă. Pe lângă astfelŭ de fapte, vorba este numai o plévă gólă, pe care o mână vêntulŭ".

Vomŭ vorbi în acéstă cestiune. Pană atuncĭ, o învitămŭ sĕ ne spună fóia guvernamentală, carĭ Românĭ arŭ fi gata sĕ pórte pintenĭ unguresci?

***

Causa, pentru care curtea de casațiă unguréscă a anulatŭ sentința adusă de curtea cu jurațĭ din Aradŭ contra învĕțătorului *Albu*, pentru articolii ce i-a scrisŭ în „Rom. Revue", este că între jurațĭ s'a aflatŭ unulŭ, care nu era înscrisŭ în listă, ér punêndu-se întrebările, la care jurații trebuiau sĕ rĕspundă, s'a întrebatŭ, că acusatulŭ ațîțat'a contra constituției în locŭ de: „greșit'a contra § 72 referitorŭ la ațîțare contra naționalităților", cum trebuia sĕ se pună întrebarea.

***

Academia unguréscă de drepturĭ în Raab se va desființa. Incepêndŭ din anulŭ viitorŭ, nu se vorŭ mai primi ascultătorĭ, așa că în 1892 academia va înceta de a mai esista.

***

Marțĭ s'a ținutŭ la palatulŭ din *Viena* unŭ *consiliu militarŭ* sub președința Maiestății Sale monarchului. La consiliu au luatŭ parte între alții inspectorulŭ de cavaleriă archiducele Wilhelm, precum și archiducele Albrecht.

***

Guvernulŭ românŭ a înființatŭ unŭ *oficiu consularŭ*, de a doua categoriă, *la Ostenda* (Belgia.) D. de Jummé (Emilŭ) este numitŭ șefŭ alŭ acestui oficiu, cu titlulŭ de vice-consulŭ.

***

In sinodulŭ episcopescŭ alŭ metropoliei sêrbescĭ din *Carlovițŭ*, ce se va întruni în luna viitóre în acestŭ locŭ, se va alege și unŭ episcopŭ pentru diecesa Pancrazului.

***

Cetimŭ în „Românulŭ" de Mercurĭ: „Adĭ curtea de apelŭ din Bucurescĭ trebuie sĕ se pronunțe în însemnatulŭ procesŭ de mai multe milióne dintre d-lŭ Gr. *Cantacuzino* cu fabricanții *Freund & Naschauer* din Budapesta. Étă despre ce este vorba: In anulŭ 1882, d. G. Gr. Cantacuzino a descoperitŭ pe una din moșiile sale din județulŭ Prahova unŭ mare numĕrŭ de puțurĭ de păcură. D. Cantacuzino a adusŭ mai mulțĭ ingineri din streinătate, cheltuindŭ o sumă fórte mare cu instalarea diferitelorŭ felurĭ de mașinĭ. Nu multŭ după acésta, mai multe case din streinătate întrară în tratative cu d-nulŭ Cantacuzino, spre a le furnisa sume însemnate de păcură. Cea mai însemnată comandă de păcură o facù firma *Freund & Naschauer* din Budapesta, căreia d. Cantacuzino se obligà a furnisa anualŭ câte șése mii de vagóne de păcură. N'a trecutŭ multŭ timpŭ și puțurile secară de odată. Maì mulțĭ ómenĭ specialĭ fură adușĭ, dér tóte aceste încercărĭ au rĕmasŭ infructuóse. Domnulŭ Cantacuzino anunță imediatŭ despre acésta numita casă; acésta însĕ nemulțumită intentà unŭ procesŭ de daune și interese în sumă de 3 milióne d-lui Cantacuzino. Tribunalulŭ negăsindŭ întemeiată acéstă cerere, o respinse. Acum după mai multe amânărĭ, procesulŭ se află înaintea curței de apel din Bucurescĭ."

***

In Parisŭ *s'a desvĕlitŭ* în dilele acestea cu mare solemnitate *statua lui Shakespeare*, dăruită de unŭ Englesŭ, ér în Londra *statua lui Gordon.*

***

D-lŭ *Ghica*, membru în comisiunea dunărénă, a fostŭ numitŭ *ministru plenipotențiarŭ* alŭ României *la Berlinŭ*, în loculŭ d-lui Vêrnavŭ Liteanu.

***

† **Ioan Gött.** Astădĭ se vorŭ petrece la mormêntŭ rĕmășițele pămêntescĭ ale bĕtrânului tipografŭ, proprietarŭ și odinióră redactorŭ alŭ diarului „Kronstädter Zeitung", care a fostŭ pentru Brașovŭ, unde a venitŭ la anulŭ 1832 din ducatulŭ Nassau, unŭ factorŭ de căpeteniă alŭ progresului și alŭ luminării. Ca omŭ istețŭ și liberalŭ, a contribuitŭ nu numai la lățirea literaturei germane, ci și la a celei romane, făcêndŭ posibilă și edarea fóiei nóstre „Gaz. Trans." la 1837 în tipografia sa. Iubit și stimat de toțĭ concetățenii sĕi fără deosebire de naționalitate, Ioan Gött a dusŭ o viéță frumósă și onorifică, ocupândŭ mai târdiu și postulŭ de oratorŭ și de primarŭ alŭ orașului, și ajungêndŭ vêrsta de 78 de anĭ. Depunemŭ și noi tributulŭ nostru de stimă și de simpatiă pe mormêntulŭ decedatului și adresămŭ cele mai sincere condolențe familiei sale multŭ obidate.

***

Estragemŭ din diarulŭ parisianŭ „Le Figaro" următórele rîndurĭ dintr'o dare de sémă a călĕtoriei ce a întreprinsŭ d. de Freycinet, ministrulŭ de resbelŭ alŭ Franciei, la Sevran Livry: D. de Freycinet a asistatŭ între altele și la o esperiență făcută de d-lŭ *Alexandru Ciurcu*, fostŭ directorŭ alŭ „Independenței Române", cu propulsorulŭ sĕu cu reacțiă, alimentatŭ prin unŭ explosivŭ specialŭ. Cetitorii „Figaroului" îșĭ aducŭ aminte, că noulŭ motorŭ fórte originalŭ este destinatŭ a fi utilisatŭ pentru navigația aeriană. Acéstă experiență consistă în a face sĕ circule unŭ vagonetŭ pe o cale ferată, prin simpla mișcare ce producŭ gazele eșindŭ în aerŭ. Acéstă esperiență a reușitŭ într'unŭ modŭ perfectŭ și d. de Freycinet a complimentatŭ pe tênĕrulŭ inventatorŭ. D. Ciurcu îșĭ propune sĕ facă în curêndŭ nisce esperiențe publice la care va învita cerculŭ învĕțațilorŭ și presa.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 19 Octomvre. In exposeu declarà Tisza, că acela, care va presenta bugetulŭ pe 1890, va fi în posițiune sĕ presinte unŭ bugetŭ fără deficitŭ.

Potsdam, 19 Octomvre. După amédĭ s'a pusŭ în presența Impĕrătesei Fridericŭ pétra fundamentală a mausoleului pentru Fridericŭ.

Berlinŭ, 19 Octomvre. Profesorii Bergmann și Gerhardt au rĕspunsŭ la învitarea procurorului, d'a înmâna acusațiune contra lui Mackenzie, că dorescŭ sĕ se lățéscă câtŭ se póte mai multŭ broșura lui, deórece ofensele se rĕsfrângŭ asupra lui însnșĭ.

Bucurescĭ, 19 Octomvre. In urma divisării partidelorŭ opoziționale, pentru cele 300 de mandate ce suntŭ de ocupatŭ la viitórele alegerĭ nouĕ pentru parlamentŭ, s'au pusŭ 2700 de candidaturĭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.15
Renta de hârtiă 5%	91.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	97.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	115.50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguréscŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguréscŭ	130.50
Acțiunile băncei austro-ungare	871.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	307.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	313.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.66
Mărcĭ 100 împ. germane	59.60
Londra 10 Livres sterlinge	121.75
Renta de aurŭ austriacă	109.95
Losurĭ din 1860	140.—

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonați, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.